

**00879/12/CS
WP 194**

Stanovisko č. 4/2012 k výjimce z požadavku na souhlas s cookies

Přijaté dne 7. června 2012

Tato pracovní skupina byla zřízena podle článku 29 směrnice 95/46/ES. Jedná se o nezávislý evropský poradní orgán pro otázky ochrany údajů a soukromí. Její úkoly jsou popsány v článku 30 směrnice 95/46/ES a článku 15 směrnice 2002/58/ES.

Sekretariát poskytl ředitelství C (Základní práva a občanství Unie) Generálního ředitelství pro spravedlnost Evropské komise, 1049 Brusel, Belgie, kancelář č. MO-59 02/013.

Internetové stránky: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_cs.htm

PRACOVNÍ SKUPINA PRO OCHRANU FYZICKÝCH OSOB V SOUVISLOSTI SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ

zřízená směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995,

s ohledem na článek 29 a čl. 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 uvedené směrnice,

s ohledem na svůj jednací řád,

PŘIJALA TOTO STANOVISKO

1 Úvod

Čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58/ES ve znění směrnice 2009/136/ES, posílil ochranu uživatelů sítí a služeb elektronických komunikací, jelikož vyžaduje informovaný souhlas před tím, než jsou informace uloženy nebo je k nim získán přístup v koncovém zařízení uživatele (nebo účastníka). Tento požadavek platí pro všechny typy informací, které jsou uchovávány nebo k nimž je získán přístup v koncovém zařízení uživatele, ačkoliv se diskuse zaměřila především na používání cookies, jak je chápáno definicí v RFC6265¹. Toto stanovisko vysvětluje dopad revidovaného čl. 5 odst. 3 na používání cookies, ale nemělo by se mít za to, že daný termín vylučuje podobné technologie.

Ustanovení čl. 5 odst. 3 povoluje výjimku z požadavku na informovaný souhlas s cookies, pakliže splňují jedno z těchto kritérií:

KRITÉRIUM A: „*jediným účelem*“ použití cookie „*je provedení přenosu sdělení prostřednictvím sítě elektronických komunikací*“.

KRITÉRIUM B: použití cookie je „*nezbytně nutné k tomu, aby mohl poskytovatel služeb informační společnosti poskytovat služby, které si účastník nebo uživatel výslovně vyžádal*“.

Zatímco požadavkům na informovaný souhlas se pracovní skupina již podrobně věnovala ve dvou stanoviscích², účelem tohoto dokumentu je analyzovat výjimky z tohoto pravidla v kontextu cookies a souvisejících technologií.

Tato analýza je prováděna, aniž jsou dotčena právo na to být informován a případné právo na námitku, stanovená směrnicí 95/46/ES, která se vztahují na zpracování osobních údajů bez ohledu na to, zda jsou cookies použity.

¹ <http://tools.ietf.org/html/rfc6265>

² Stanovisko 2/2010 k internetové reklamě zaměřené na chování a Stanovisko 16/2011 k doporučení organizací EASA/IAB o osvědčených postupech při on-line behaviorálně cílené reklamě.

2 Analýza

2.1 Kritérium A

Uvedením výrazu „jediným účelem“ se v KRITÉRIU A konkrétně omezují typy zpracování, které mohou být s pomocí cookies provedeny, a nezůstává tak mnoho prostoru pro výklad. Použití cookie pouze pro usnadnění, urychlení či regulaci přenosu sdělení prostřednictvím sítě elektronických komunikací nedostačuje. Bez použití cookie nesmí být přenos sdělení vůbec možný. Stojí za pozornost, že v původním znění čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58/ES tuto výjimku již obsahoval, a to v souvislosti s použitím cookies, „*jehož jediným účelem je provedení nebo usnadnění přenosu sdělení prostřednictvím sítě elektronických komunikací*“. Totéž znění bylo použito i v revidované směrnici, ale slova „*nebo usnadnění*“ byla vyňata, což lze vykládat jako další důkaz toho, že evropský zákonodárce zamýšlel omezit rámeček výjimky, kterou čl. 5 odst. 3 v rámci KRITÉRIA A umožňoval.

Nejméně tři prvky, které lze považovat za nezbytně nutné k tomu, aby prostřednictvím sítě došlo mezi dvěma stranami ke komunikaci:

- 1) schopnost směřovat informace prostřednictvím sítě, zejména určením koncových bodů komunikace,
- 2) schopnost vyměňovat si datové položky v určeném pořadí, zejména pomocí číslování datových paketů,
- 3) schopnost odhalovat chyby v přenosu nebo ztrátu dat.

Výrazy „*přenos[u] sdělení prostřednictvím sítě elektronických komunikací*“ použité v KRITÉRIU A, zejména pak slovo „*prostřednictvím*“, jsou chápány tak, že se vztahují na jakýkoli typ výměny údajů, ke které dochází s použitím sítě elektronických komunikací (definované ve směrnici 2002/21/ES), potenciálně včetně údajů z „úrovně aplikace“, a která splňuje nejméně jednu z výše definovaných vlastností, bez omezení na výměny technických údajů nezbytné k vytvoření sítě elektronických komunikací jako takové.

KRITÉRIUM A tak zahrnuje cookies, které splňují nejméně jednu z vlastností, které byly pro internetovou komunikaci definovány výše.

2.2 Kritérium B

Podobně i znění KRITÉRIA B naznačuje, že evropský zákonodárce měl v úmyslu, aby zůstalo zajištěno, že takováto výjimka bude podmíněna splněním náročných požadavků. Na základě přímého výkladu směrnice musí cookie odpovídající KRITÉRIU B splňovat současně tyto dvě podmínky:

- 1) službu informační společnosti si uživatel výslovně vyžádal: uživatel (nebo účastník) učinil kladné opatření, aby si vyžádal službu s jasně definovaným rámcem,
- 2) cookie je nezbytně nutná k tomu, aby bylo možné poskytovat služby informační společnosti: nejsou-li cookies povoleny, služby nebudou fungovat.

V 66. bodě odůvodnění směrnice 2009/136/ES je dále zdůrazněno, že „*Výjimky z povinnosti poskytnout informace a nabídnout právo na odmítnutí by se měly omezovat na situace, kdy*

jsou technické uchovávání nebo přístup striktně nezbytné pro legitimní účel zpřístupnit uživateli konkrétní službu, o níž účastník nebo uživatel výslovně požádal.“ Aby mohla být výjimka uplatněna, musí, jinými slovy, existovat zřejmé spojení mezi striktní nezbytností cookie a dodáním služby, o níž účastník výslovně požádal.

I při takovémto výkladu směrnice však zbývá definovat, co tvoří rozsah „*služeb informační společnosti, které si účastník nebo uživatel výslovně vyžádal*“. Služba informační společnosti se může skládat z mnoha komponentů, přičemž některé z nich nevyužívají všichni uživatelé nebo jsou poskytovány z praktických důvodů. Například internetové noviny mohou být volně přístupné všem, ale „přihlášeným“ uživatelům mohou poskytovat některé doplňkové funkce, jako třeba možnost vložit komentáře k článkům. Tyto doplňkové funkce pak mohou fungovat na bázi vlastních cookies. V tomto konkrétním kontextu se pracovní skupina domnívá, že by se na službu informační společnosti mělo nahlížet jako na sumu několika funkcí s tím, že se přesný rozsah takovéto služby může lišit podle funkcí, které si uživatel (nebo účastník) vyžádal.

V důsledku toho lze KRITÉRIUM B upravit na základě „funkcí“, které služba informační společnosti poskytuje. Za těchto okolností by cookie odpovídající KRITÉRIU B musela splňovat tyto podmínky:

- 1) cookie je nutná k tomu, aby bylo možné uživateli (nebo účastníkovi) poskytnout konkrétní funkci: nejsou-li cookies povoleny, funkce nebude dostupná.
- 2) tuto funkci si uživatel (nebo účastník) výslovně vyžádal jako součást služby informační společnosti.

2.3 Vlastnosti cookie

Cookies se dělí na základě těchto vlastností:

- 1) jedná-li se o „cookies pro relaci“ (*session cookies*) či o „persistentní cookies“ (*persistent cookies*),
- 2) jedná-li se o „cookies třetích stran“ nebo nikoli.

„Cookie pro relaci“ je takový soubor cookie, který se automaticky smaže v okamžiku, kdy uživatel zavře prohlížeč, naopak „persistentní cookie“ zůstane uložena v koncovém zařízení uživatele, a to až do určeného konce platnosti (což může být v horizontu minut, dní nebo i několika let).

Termín „cookies třetích stran“ může být zavádějící:

- V oblasti evropské ochrany osobních údajů definuje směrnice 95/46/ES třetí osobu jako „*fyzičnou nebo právnickou osobu, orgán veřejné moci, agenturu nebo jakýkoli jiný subjekt jiný než subjekt údajů, než správce, než zpracovatel a než osoby přímo podléhající správci nebo zpracovateli, které jsou oprávněny ke zpracování údajů.*“ „Cookie třetí strany“ by tudíž odkazovala na cookie nastavenou správcem údajů odlišným od správce, který provozuje internetovou stránku, již uživatel navštívil (definovanou URL, jak se zobrazí v poli prohlížeče pro adresu).

- Z pohledu prohlížečů se pojem „třetí strana“ definuje pouze podle struktury URL, jak se zobrazí v poli prohlížeče pro adresu. V tomto případě jsou „cookies třetích stran“ takové cookies, které nastaví internetová stránka, která patří doméně, jež se liší od domény internetové stránky, kterou uživatel navštívil, podle adresy zobrazené v poli prohlížeče pro adresu, bez ohledu na to, zda je uvedená strana odlišným správcem údajů, nebo nikoli.

Ačkoliv se tyto dva přístupy často překrývají, nejsou vždy rovnocenné. Pro účely tohoto stanoviska budeme vycházet z prvního přístupu a pojem „cookies třetích stran“ budeme používat pro takové cookies, které nastavili správci dat, kteří neprovozují internetovou stránku, již uživatel aktuálně navštívil. Naopak pojem „cookie první strany“ se použije pro cookies nastavené správcem dat (nebo jakýmkoli z jeho zpracovatelů), který provozuje internetovou stránku, již uživatel navštívil, definovanou URL, jak se obvykle zobrazí v poli prohlížeče pro adresu.

Určité vlastnosti budou zohledněny při hodnocení skutečnosti, zda je cookie pro službu „nezbytně nutná“, zda „[si ji] uživatel výslovně vyžádal“ nebo zda se omezuje na „jediný účel“, tak jak je uvedeno v KRITÉRIÍCH A a B.

Cookie, která je vyňata z požadavku na souhlas, by měla mít životnost v přímém vztahu k účelu, pro který se používá, a musí být nastavena tak, aby její platnost skončila v okamžiku, kdy tato cookie již přestane být zapotřebí, s ohledem na přiměřená očekávání průměrného uživatele nebo účastníka. Z toho vyplývá, že cookies, které splňují KRITÉRIUM A a B, budou pravděpodobně takové cookies, které jsou nastavené tak, aby jejich platnost skončila, když skončí relace prohlížeče, případně i dříve. To však vždy neplatí. Například v případě nákupního košíku, který uvádí následující oddíl, by obchodník mohl nastavit cookie tak, aby její platnost buď přesáhla konec relace prohlížeče, nebo aby trvala několik hodin, pro případ, že by uživatel omylem zavřel prohlížeč a mohl by přiměřeně očekávat, že by mohl obsah svého nákupního košíku obnovit, pakliže se na internetovou stránku obchodníka v nadcházejícím okamžiku vrátí. V jiných případech může uživatel výslovně požádat, aby si služba pamatovala některé informace z jedné relace pro relaci další, k čemuž slouží persistentní cookies.

Na základě předcházejících definic cookies „třetích stran“ dále obvykle nejsou „nezbytně nutné“ pro uživatele, který internetovou stránku navštíví, jelikož tyto cookies se obvykle pojí se službou, která je odlišná od té, která byla uživatelem „výslovně vyžádána“.

Z toho vyplývá, že u cookies „první strany“ pro relaci je daleko vyšší pravděpodobnost, že budou vyňaty z požadavku na souhlas, než u persistentních³ cookies „třetích stran“. Ačkoliv tyto vlastnosti mohou sloužit jako prvotní ukazatel pro stanovení priorit při posuzování splnění podmínek, nepostačují samy o sobě k tomu, aby bylo možné určit, zda cookie splňuje KRITÉRIUM A nebo B. Lze si představit cookie používanou pro autentizaci uživatelů při přihlašování na internetovou stránku. Tato cookie zajistí, že uživatel může získat přístup pouze k obsahu, k němuž je oprávněn. Podobnou cookie lze použít k identifikaci a sledování uživatelů v rámci domény a poskytování obsahu a reklamy na míru na základě profilu, který má k dispozici provozovatel. Obě cookies si mohou být typově podobné (tj. pro relaci nebo

³ Některé nové technologie, označované často jako „Ever-cookies“ nebo „Zombie-cookies“, umožňují, aby cookies, navzdory přiměřené snaze o jejich odstranění, zůstaly v koncovém zařízení uživatele trvale. Je velmi nepravděpodobné, že by takovéto cookies byly za jakýchkoliv podmínek vyňaty z požadavku na souhlas.

persistentní), mohou mít podobnou dobu platnosti nebo mohou být spravovány třetími stranami. Nebezpečí pro ochranu údajů plyne spíše z účelu (účelů) zpracování než z informace, kterou cookie obsahuje.

V konečném důsledku je tudíž pro určení toho, zda cookie může být vyňata z požadavku na souhlas podle KRITÉRIA A nebo B, nebo ne, třeba vycházet z účelu a konkrétního uplatnění či zpracování, k němuž slouží.

2.4 Víceúčelové cookies

Může-li cookie sloužit k několika účelům, lze takovou cookie vyjmout z požadavku na souhlas, pouze pokud jsou všechny rozličné účely, k nimž se cookie používá, jednotlivě vyňaty z požadavku na souhlas.

Například je možné vytvořit cookie, která má jedinečný název nebo hodnotu a může být použita jak pro účely zapamatování si uživatelských preferencí, tak pro účely sledování. Ačkoliv na zapamatování uživatelských preferencí lze za některých okolností výjimku vztáhnout (jak ilustruje oddíl 3.6), je velice nepravděpodobné, že by sledování splnilo KRITÉRIUM A či B. Internetová stránka by tak musela i nadále žádat uživatele o souhlas pro účely sledování. V praxi by to mělo motivovat vlastníky internetových stránek k tomu, aby pro každý jednotlivý účel používali jinou cookie.

Jak již pracovní skupina zdůraznila ve sdělení 16/2012, používá-li internetová stránka několik cookies nebo cookies, které slouží k několika účelům, neznamená to, že musí pro každou cookie nebo pro každý účel uvést samostatný banner nebo žádost o souhlas. Ve většině případů dostačuje jedno jasně a srozumitelně prezentované informování a souhlas.

3 Případy použití cookies

Tento oddíl aplikuje dříve analyzovaná kritéria pro výjimku z požadavku na souhlas na běžné případy použití cookies.

3.1 Cookies pro vstup uživatele („User-input“ cookies)

Pojem „cookies pro vstup uživatele“ lze použít jako obecný pojem popisující cookies pro relaci používané ke konzistentnímu sledování vstupu uživatele v sérii výměn zpráv s poskytovatelem služby. Obvykle se jedná o cookies první strany, pro které je charakteristické, že vycházejí z identifikátoru relace (*Session-ID*: náhodného, dočasného a jedinečného čísla) a jejich platnost končí nejpozději na konci relace.

Cookies první strany pro relaci týkající se vstupu uživatele se obecně používají ke sledování vstupu uživatele při vyplňování internetových formulářů o několika stranách nebo formou nákupního koše ke sledování položek, které si uživatel zvolil zakliknutím tlačítka (např. „vložit do mého nákupního koše“).

Je zřejmé, že tyto cookies jsou nezbytné pro poskytnutí informační služby, kterou si uživatel výslovně vyžádal. Tyto cookies jsou navíc vázané na jednání uživatele (např. zakliknutí tlačítka nebo vyplnění formuláře). Na takovéto cookies se podle KRITÉRIA B výjimka vztahuje.

3.2 Autentizační cookies

Autentizační cookies se používají k identifikaci uživatele po přihlášení (např. na stránce internetového bankovníctví). Tyto cookies jsou nezbytné k tomu, aby umožnily uživatelům autentizaci při opakovaných návštěvách dané internetové stránky a získání přístupu k autorizovanému obsahu, jako je například konzultace zůstatku na účtu, transakcí apod. Autentizační cookies jsou obvykle cookies pro relaci. Použití persistentních cookies je rovněž možné, ale jak je uvedeno níže, nelze je považovat za identické.

Když se uživatel přihlásí, výslovně žádá o přístup k obsahu či funkcím, k nimž má autorizovaný přístup. Bez použití autentizačního tokenu uloženého v cookie by musel uživatel uvádět uživatelské jméno / heslo na každé požadované stránce. Tato autentizační funkce je tudíž základní součástí služby informační společnosti, o kterou výslovně žádá. Na takovéto cookies se podle KRITÉRIA B výjimka vztahuje.

Nicméně je důležité poznamenat, že uživatel si vyžádal pouze přístup na stránku a konkrétní funkci, která umožní provést úkol, který požaduje. Autentizaci nelze považovat za příležitost k tomu, aby byla cookie použita bez souhlasu pro sekundární účely, jako je sledování chování nebo reklama.

Na persistentní cookies pro přihlášení, v nichž je uložen autentizační token během relací prohlížeče, se nevztahuje výjimka podle KRITÉRIA B. To je důležitý rozdíl, protože uživatelé si nemusí být okamžitě vědomi skutečnosti, že zavření prohlížeče nevymaže jejich autentizační nastavení. Mohou se na internetovou stránku opět vrátit v domnění, že jsou anonymní, ale ve skutečnosti jsou do služby stále přihlášení. Běžně uplatňovaná metoda využívající políčko pro zaškrtnutí a prostou informační poznámku, například „pamatovat si mě (pomocí cookies)“ vedle formuláře k odeslání, by byla vhodným způsobem pro získání souhlasu, a tudíž by se tím negovala potřeba uplatnit v tomto případě výjimku.

3.3 Cookies pro bezpečnost uživatele (User centric security cookies)

Výjimka platná pro autentizační cookies podle KRITÉRIA B (jak je popsáno výše) může být rozšířena na další cookies nastavené pro konkrétní úkol zvyšování bezpečnosti služby, kterou si uživatel výslovně vyžádal. Tento případ se vztahuje například na cookies sloužící k detekci opakovaných neúspěšných pokusů o přihlášení na internetovou stránku nebo na další podobné mechanismy vytvořené za účelem ochrany přihlašovacího systému před zneužitím (ačkoliv se v praxi může jednat o slabou ochranu). Tato výjimka by se nicméně netýkala použití cookies týkajících se bezpečnosti internetových stránek nebo služeb třetích stran, které si uživatel výslovně nevyžádal.

Ačkoliv jsou cookies pro přihlášení běžně nastavené tak, aby jejich platnost vypršela na konci relace, u cookies pro bezpečnost uživatele se očekává, že aby plnily svůj bezpečnostní účel, bude jejich životnost delší.

3.4 Cookies multimediálních přehrávačů pro relaci (Multimedia player session cookies)

Cookies multimediálních přehrávačů pro relaci slouží k uchování technických údajů potřebných k přehrávání video nebo audio obsahu, jako jsou kvalita obrazu, rychlost síťového připojení a vyrovnávací parametry. Tyto cookies pro multimedia jsou běžně známé pod názvem „flash cookies“, protože nejpoužívanější technologií pro internetová videa je

v současnosti Adobe Flash. Jelikož u těchto informací neexistuje potřeba dlouhodobého použití, měla by jejich platnost skončit s relací.

Když uživatel navštíví internetovou stránku obsahující příslušný textový obsah a videozáznamy, jsou oba tyto typy obsahu rovněž součástí služby, kterou si uživatel výslovně vyžádal. Funkce zobrazení videa tak splňuje KRITÉRIUM B.

Jak již bylo zdůrazněno v oddíle 3.2, aby mohli provozovatelé internetových stránek této výjimky využít, nesmí do „flash cookies“ ani dalších cookies přidávat doplňkové informace, které nejsou pro přehrávání mediálního obsahu nezbytně nutné.

3.5 Cookies vyrovnávající zátěž během relace (Load balancing session cookies)

Vyrovňování zátěže je technika, která umožňuje rozdělit zpracovávání požadavků přicházejících na internetový server mezi skupinu serverů namísto směrování všech požadavků jen na jeden. Jedna z technik používaných k dosažení vyrovnání zátěže se zakládá na zařízení zvaném „load balancer“: internetové požadavky uživatelů přicházejí do brány pro vyrovnávání zátěže, která požadavek přeměruje na jeden z dostupných interních serverů ve skupině. V některých případech je třeba, aby takovéto přeměrování bylo během relace trvalé: všechny požadavky pocházející od jednoho konkrétního uživatele musí být vždy přeměrovány na stejný server ve skupině, aby byla zajištěna jednotnost zpracování. Jednou z několika technik, které lze použít, je cookie, která server ve skupině identifikuje, tak aby load balancer mohl přeměrovat požadavek na příslušný server. Jedná se o cookies pro relaci.

Jediným účelem informace obsažené v cookie je určit jeden z komunikačních koncových bodů (jeden ze serverů ve skupině), a je tudíž nezbytná k provedení přenosu sdělení prostřednictvím sítě. Na takovéto cookies se podle KRITÉRIA A výjimka vztahuje.

3.6 Cookies pro přizpůsobení uživatelského rozhraní (UI customization cookies)

Cookies pro přizpůsobení uživatelského rozhraní se používají k uchování uživatelských preferencí týkajících se služby napříč internetovými stránkami, které nejsou vázané na jiné trvalé identifikátory, jako například na uživatelské jméno. Jsou nastaveny, pouze pokud si uživatel výslovně vyžádal, aby si služba určitou informaci pamatovala, například zakliknutím tlačítka nebo zaškrtnutím políčka. V závislosti na jejich účelu se může jednat o cookies pro relaci nebo se jejich životnost může pohybovat v horizontu týdnů či měsíců.

Typickým příkladem cookies pro přizpůsobení rozhraní jsou:

- Cookies pro preference týkající se jazykového nastavení, které slouží k zapamatování si jazyka, který si uživatel zvolil na vícejazyčné internetové stránce (např. zakliknutím „vlajčky“).
- Cookies pro preference týkající se zobrazování výsledků, které slouží k zapamatování si uživatelských preferencí, pokud jde o vyhledávání online (např. volbou počtu výsledků zobrazených na stránce).

Tyto funkce týkající se přizpůsobení uživatel služby informační společnosti výslovně povolil (např. zakliknutím tlačítka nebo zaškrtnutím políčka), ačkoliv bez doplňujících informací

nelze úmysl uživatele chápat jako preferenci zapamatovat si uvedenou volbu déle než po dobu trvání relace (nebo ne více než po několik následujících hodin). Podle KRITÉRIA B se výjimka vztahuje pouze na cookies pro relaci (nebo krátkodobé cookies) uchováající takovéto informace. Přidání doplňujících informací na viditelném místě (např. hlášení „používá cookies“ umístěné vedle vlaječky) by představovalo dostačující informaci pro platný souhlas se zapamatováním si uživatelských preferencí na delší dobu a negovalo by požadavek použít v tomto případě výjimku.

3.7 Cookies pro sdílení obsahu prostřednictvím sociálních plug-in (Social plug-in content sharing cookies)

Mnoho sociálních sítí nabízí „sociální plug-in moduly“, které mohou provozovatelé internetových stránek integrovat do své platformy, aby umožnili uživatelům sociálních sítí sdílet obsah, který se jim líbí, se svými „přáteli“ (a které nabízejí další související funkce, jako zveřejňování komentářů). Tyto plug-in ukládají cookies do koncového zařízení uživatele a mají k nim přístup, aby sociální síť mohla identifikovat své členy, když prostřednictvím těchto plug-in komunikují.

V případě tohoto použití je důležité rozlišovat uživatele, kteří se přihlásili prostřednictvím svého prohlížeče do účtu v určité sociální síti, od nepřihlášených uživatelů, kteří buď jednoduše nejsou členy dané sociální sítě, nebo se ze svého účtu v sociální síti odhlásili.

Jelikož z podstaty sociálních plug-in vyplývá, že jsou určené pro členy určité sociální sítě, nemají pro nečleny žádné využití, a proto pro uvedené uživatele nesplňují KRITÉRIUM B. To lze rozšířit i na členy sociální sítě, kteří se z platformy výslovně odhlásili, a tudíž neočekávají, že budou nadále k sociální síti připojeni. K tomu, aby sociální plug-in mohly využívat cookies třetích stran, je nejprve potřeba získat souhlas nečlenů a odhlášených členů.

Na druhé straně mnoho přihlášených uživatelů očekává, že budou moci na internetových stránkách třetích stran sociální plug-in využívat a mít k nim přístup. V tomto konkrétním případě je cookie nezbytně nutná pro funkci, kterou si uživatel výslovně vyžádal, a KRITÉRIUM B se uplatní. Jedná se o cookies pro relaci⁴: aby sloužily svému konkrétnímu účelu, měla by jejich životnost končit v okamžiku, kdy se uživatel odhlásí z platformy sociální sítě, nebo při zavření prohlížeče. Sociální síť, které chtějí používat cookies pro další účely (nebo s delší životností) přesahující KRITÉRIUM B, mají v rámci samotné platformy sociální sítě širokou paletu možností, jak své členy informovat a získat jejich souhlas.

4 Cookies, na něž se výjimka nevztahuje

Tento oddíl uvádí a objasňuje případy použití cookies, na které se nevztahuje výjimka udělená podle KRITÉRIA A nebo B.

4.1 Cookies pro sledování prostřednictvím sociálních plug-in (Social plug-in tracking cookies)

Jak bylo dříve uvedeno, mnoho sociálních sítí nabízí „sociální plug-in moduly“, které mohou vlastníci internetových stránek integrovat do své platformy, aby mohli poskytovat služby, které lze považovat za služby, které si jejich členové „výslovně vyžádali“. Tyto moduly však lze využívat rovněž ke sledování jednotlivců, a to jak členů, tak nečlenů, prostřednictvím

⁴ V oddíle 3.2 je ukázáno, že na persistentní autentizační cookies se výjimka nevztahuje.

cookies třetích stran pro další účely, jako je například reklama zaměřená na chování, analytika nebo průzkum trhu.

Pro uvedené účely nelze tyto cookies považovat za „*nezbytně nutné*“ pro poskytnutí funkce, kterou si uživatel výslovně vyžádal. Na tyto cookies pro sledování tudíž nelze výjimku podle KRITÉRIA B vztáhnout. Bez souhlasu se zdá nepravděpodobné, že by existoval nějaký právní základ pro to, aby sociální sítě mohly shromažďovat údaje prostřednictvím sociálních plug-in o nečlenech jejich sítě. Standardně by tedy sociální plug-in neměly nastavovat cookies třetích stran na stránky zobrazované nečlenům. Na druhou stranu, jak již bylo uvedeno, sociální sítě mají širokou škálu možností, jak přímo v rámci své platformy získat od členů souhlas, chtějí-li takovéto sledování provádět, pokud svým členům poskytly o této činnosti jasné a srozumitelné informace.

4.2 Reklama třetích stran

Cookies třetích stran používané pro účely reklamy zaměřené na chování nejsou vyňaty z požadavku na souhlas, jak již bylo podrobně vysvětleno ve stanoviscích pracovní skupiny 2/2010 a 16/2011. Tento požadavek na souhlas se přirozeně vztahuje na všechny související operační cookies třetích stran používané v reklamě, včetně cookies používaných pro účely omezování frekvence (*frequency capping*), finanční dokumentace reklamy (*financial logging*), přidružování reklamy (*ad affiliation*), detekce podvodného klikání (*click fraud detection*), průzkumu a analýzy trhu, zdokonalování produktů a ladění, jelikož žádný z těchto účelů nelze považovat za související se službou nebo funkcí služby informační společnosti, které si uživatel výslovně vyžádal, jak požaduje KRITÉRIUM B.

V této souvislosti se pracovní skupina od 22. prosince 2011 aktivně podílela na činnosti konsorcia World Wide Web (W3C) v oblasti standardizace technologie a významu „Do Not Track“. Vzhledem k tomu, že cookies často obsahují jedinečné identifikátory, které umožňují sledování chování uživatelů v čase a napříč internetovými stránkami a kombinaci těchto identifikátorů s dalšími identifikujícími či identifikovatelnými údaji, zabývá se pracovní skupina možným vyčleněním z „Do Not Track“ některých cookies, které jsou údajně nezbytné pro operační účely. K těmto účelům se řadí: *Frequency Capping* (omezování frekvence), *Financial Logging* (finanční dokumentace reklamy), *3rd Party Auditing* (kontroly prováděné třetími stranami), *Security* (zabezpečení), *Contextual Content* (kontextový obsah), *Research and Market Analytics* (průzkum a analytika trhu), *Product Improvement* (zdokonalování produktů) and *Debugging* (ladění)⁵. Aby standard „Do Not Track“ zajistil společnostem dodávajícím evropským občanům cookies soulad s požadavky, musí v praxi bezvýhradně znamenat „Do Not Collect“ (Neshromažďovat). Proto v případě, že uživatel vyjádřil preferenci nebýt sledován (DNT=1), nesmí být žádný identifikátor sloužící k účelu sledování nastaven ani jinak zpracován. Pro dosažení výše popsaných operačních účelů jsou v současnosti k dispozici technická řešení, a vyvíjena jsou mnohá další, která umožní účinně uplatňovat ochranu údajů již od návrhu, a to jak v rámci internetového prohlížeče, tak na straně serveru.

4.3 Analytika první strany (First party analytics)

Analytika představuje statistické nástroje pro měření návštěvnosti internetových stránek, které jsou často postavené na cookies. Tyto nástroje používají vlastníci internetových stránek zejména k odhadování počtu jednotlivých návštěvníků, určování hlavních klíčových slov,

⁵ <http://www.w3.org/TR/tracking-compliance/>

keré prostřednictvím vyhledávače vedou k internetové stránce, nebo k dohledávání problémů spojených s navigací na internetové stránce. Aktuálně dostupné nástroje analytiky využívají řadu různých modelů sběru a analýzy údajů, přičemž každý představuje v oblasti ochrany údajů jiná rizika. Analytický systém první strany postavený na cookies „první strany“ zjevně představuje jiné riziko než analytický systém postavený na cookies „třetích stran“. Existují rovněž nástroje, které používají cookies „první strany“, a analýzu pak provádí jiná strana. Tato jiná strana bude považována buď za společného správce, nebo za zpracovatele, v závislosti na tom, zda údaje využívá pro vlastní účely nebo zda jí takovéto jednání zakazují technická či smluvní ujednání.

Ačkoliv se často považují za „nezbytně nutný“ nástroj pro provozovatele internetových stránek, nejsou nezbytně nutné k poskytování funkce, kterou si uživatel (nebo účastník) výslovně vyžádal. Ve skutečnosti má uživatel přístup ke všem funkcím, které internetová stránka poskytuje, když jsou takovéto cookies vypnuté. Na tyto cookies se tudíž nevztahuje výjimka definovaná v KRITÉRIU A ani B.

Pracovní skupina se nicméně domnívá, že je nepravděpodobné, aby cookies první strany pro analytiku představovaly pro ochranu údajů nebezpečí, omezují-li se striktně na účely souhrnných statistik první strany a jsou-li používány internetovými stránkami, které již o těchto cookies poskytují přehledné informace v rámci své politiky v oblasti ochrany údajů, jakož i odpovídající záruky týkající se ochrany údajů. Takovéto záruky by měly zahrnovat uživatelsky nenáročný mechanismus, s jehož pomocí se lze jakémukoliv sběru údajů vyhnout, a srozumitelné mechanismy anonymizace, které se použijí pro další shromažďované identifikovatelné informace, jako jsou IP adresy.

Pokud by měl být článek 5 odst. 3 směrnice 2002/58/ES v budoucnu revidován, mohl by evropský zákonodárce příhodně doplnit třetí kritérium pro výjimku z požadavku na souhlas týkající se cookies, které se striktně omezují na anonymizované účely souhrnných statistik první strany.

Analytika první strany by měla být jasně odlišena od analytiky třetích stran, která používá běžné cookies třetích stran ke sběru informací o pohybu uživatelů na různých internetových stránkách a které pro ochranu údajů představují daleko větší nebezpečí.

5 Shrnutí a zásady

Tato analýza ukázala, že z požadavku na informovaný souhlas lze za určitých podmínek vyjmout tyto cookies, pakliže nejsou používány pro další účely:

- 1) cookies pro vstup uživatele (*user input cookies*) (identifikátor relace), a to po dobu trvání relace, nebo v některých případech persistentní cookies omezené na dobu pár hodin,
- 2) autentizační cookies, používané pro služby vyžadující autentizaci, na dobu relace,
- 3) cookies pro bezpečnost uživatele (*user centric security cookies*), používané k odhalování zneužití autentizace, na omezenou dobu trvání,
- 4) cookies multimediálních přehrávačů pro relaci (*multimedia content player session cookies*), jako jsou flash player cookies, na dobu relace,

- 5) cookies vyrovnávající zátěž během relace (*load balancing session cookies*), na dobu relace,
- 6) persistentní cookies pro přizpůsobení uživatelského rozhraní (*UI customization persistent cookies*), na dobu relace (případně o trochu déle),
- 7) cookies třetích stran pro sdílení obsahu pomocí sociálních plug-in (*third party social plug-in content sharing cookies*), pro přihlášené členy sociální sítě.

V souvislosti se sociálními sítěmi však pracovní skupina poznamenává, že použití cookies třetích stran pro sdílení obsahu pomocí sociálních plug-in pro jiné účely, než je poskytování funkcí, které si jejich vlastní členové výslovně vyžádali, vyžaduje souhlas, zejména pokud tyto účely zahrnují sledování uživatelů napříč internetovými stránkami.

Pracovní skupina připomíná, že cookies třetích stran pro reklamu nelze vyjmout z požadavku na souhlas, a dále vysvětluje, že souhlas je nezbytný i pro operační účely týkající se reklamy třetích stran, kam patří například omezování frekvence, finanční dokumentace reklamy, přidružování reklamy, detekce podvodného klikání, průzkum a analýza trhu, zdokonalování produktů a ladění. Ačkoliv některé operační účely mohou jistě rozlišit jednoho uživatele od druhého, tyto účely v zásadě používání jedinečných identifikátorů neospravedlňují. Tento bod je relevantní zejména v souvislosti se současnými debatami ohledně uplatňování standardu „Do Not Track“ v Evropě.

Tato analýza také uvádí, že cookies první strany pro analytiku nejsou z požadavku na souhlas vyňaty, ale pro ochranu údajů představují omezené riziko, existují-li přiměřené záruky, včetně odpovídající informovanosti, možnosti snadno se sběru údajů vyhnout a srozumitelných mechanismů anonymizace.

Na základě analýzy a případů použití cookies uvedených v tomto stanovisku lze vyvodit několik primárních zásad:

- 1) při uplatňování KRITÉRIA B je důležité se zaměřit na to, co je nezbytně nutné z pohledu uživatele, a ne poskytovatele služby,
- 2) slouží-li cookie k několika účelům, může se na ni výjimka z požadavku na informovaný souhlas vztahovat, pouze pokud se tato výjimka vztahuje na každý jednotlivý účel,
- 3) u cookies první strany pro relaci je daleko vyšší pravděpodobnost, že budou vyňaty z požadavku na souhlas, než u persistentních cookies třetích stran, základem pro posuzování toho, zda lze výjimku uplatnit, by vždy však měl být účel cookie, a ne její technické parametry.

Pro konečné rozhodnutí, zda se na cookie vztahuje výjimka ze zásady informovaného souhlasu, je důležité pečlivě ověřit, jestli splňuje jedno ze dvou kritérií pro výjimku definovaných v čl. 5 odst. 3 ve znění směrnice 2009/136/ES.

Pokud i po pečlivém posouzení přetrvávají významné pochybnosti o tom, zda se na cookie kritérium pro výjimku vztahuje, či ne, měli by provozovatelé internetové stránky podrobně posoudit, zda v praxi neexistuje možnost získat jednoduše a nerušivě souhlas uživatelů, čímž by se předešlo jakékoli právní nejistotě.

V Bruselu dne 7. června 2012

*Za pracovní skupinu
předseda
Jacob KOHNSTAMM*